

Bakgrunn for vedtak

Mellomdalelva kraftverk

Tromsø kommune i Troms fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Statskog Energi AS
Referanse	201001809-20
Dato	19.12.2017
Notatnummer	KSK-notat 101/2017
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Tord Solvang

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81

7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Statskog Energi AS søker om å unytte et fall på 314 meter i Mellomdalelva, fra inntak på 376 moh. ned til kraftstasjonen med avløp på 62 moh. Vannveien blir 1860 m lang og skal legges på sørsiden av elva. Rørgaten skal i sin helhet graves ned. Det er planlagt drøyt 1800 m ATV-vei til inntaket. Middelvannføringen er beregnet til 460 l/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 1500 l/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 4,0 MW og gi en årlig produksjon på 8,2 GWh. Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en omtrent 1860 m lang strekning i Mellomdalelva. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 69 l/s om sommeren (1.5-30.9) og 7 l/s om vinteren (1.10-30.4). Dette er på nivå med de sesongmessige 5-persentilene.

Tromsø kommune rangerer Mellomdalelva som tredje mest konfliktfylt (etter Leirbukta og Reipkrokkelva kraftverk) av sakene i «Småkraftpakke Tromsø». **Fylkesmannen i Troms** har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av virkninger for reindrift. **Troms fylkeskommune** er positiv til utbygging. **Sametinget** har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av virkninger for reindrift. **Statens vegvesen** har bare generelle merknader til alle de seks kraftverkene i «Småkraftpakke Tromsø». **Direktoratet for mineralforvaltning** kan ikke se at tiltaket berører registrerte mineralforekomster. **Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt** går imot en utbygging av Mellomdalelva kraftverk. **Troms Kraft Nett** uttaler at det er kapasitet i eksisterende nett. **FNF Troms** anbefaler at det ikke gis konsesjon til prosjektet.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 8,2 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2014-16) har NVE klarert drøyt 2,2 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Mellomdalelva kraftverk vil produsere 8,2 GWh i et gjennomsnittsårlig og ha en utbyggingskostnad som er godt over gjennomsnittet for småkraftverk. I vedtaket har NVE lagt særlig vekt på at utbygging av Mellomdalelva kraftverk vil være til hinder for reindriftas bruk av eksisterende flyttleie i Mellomdalen. NVE mener videre at et prosjekt med høyt kostnadsnivå i mindre grad kan bære de negative konsekvensene for reindrift. Ulempene ved prosjektet kan etter NVEs syn ikke avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom avbøtende tiltak.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Mellomdalelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

NVE har ikke funnet det nødvendig å diskutere tiltaket opp mot andre allmenne interesser slik som landskap og naturmangfold da tiltakets negative virkninger for reindrift alene var nok til å avslå søknaden. NVE har dermed heller ikke vurdert tiltaket opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.

Innhold

Sammendrag	1
Småkraftpakke Tromsø og Balsfjord	3
Søknad	6
Høring og distriktsbehandling	8
NVEs vurdering.....	13
NVEs konklusjon	20
Vedlegg	21

Småkraftpakke Tromsø

NVE har foretatt en samlet behandling av seks søknader om tillatelse til bygging av småkraftverk i kommunene Tromsø og Balsfjord i Troms. Respektive *bakgrunn for vedtak*-notater for de seks sakene er angitt i tabellen under.

KOMMUNE	KRAFTVERK	PRODUKSJON (omsøkt GWh)	PRODUKSJON (gitt GWh)	KOSTNAD (Kr/kWh i 2017-tall)	KSK- NOTAT NR.
Balsfjord	Smalak	5,9	0	4,86 (Søker) 6,22 (NVE)	99/2017
Tromsø	Reipkrokkelva	7,8	7,5	3,95	102/2017
Tromsø	Mellomdalelva	8,2	0	4,58 (søker) 6,22 (NVE)	101/2017
Tromsø	Vasselva	7,6	7,3	4,20	108/2017
Tromsø	Lavangselva	10,9	10,4	3,90	109/2017
Tromsø	Leirbukta	10,0	0	4,04 (søker) 6,35 (NVE)	100/2017
	Sum	50,4	25,2		

En samlet behandling av sakene er valgt for å gjøre det enklere for NVE å vurdere samlet belastning av de konsesjonsøkte tiltakene, og for å gi en mer helhetlig oversikt over fordeler og ulemper for allmenne interesser. Samlet høringsutsendelse av sakene gjør det også lettere for høringsparter å vurdere sakene opp mot hverandre og gi mer grundige innspill på samlet belastning.

Under behandling av de seks sakene i småkraftpakken har NVE vurdert hver enkelt sak for seg og vurdert sumvirkningene av eksisterende og nye utbygginger der hvor NVE har funnet dette relevant.

I høringsperioden for sakene fremmet Sametinget innsigelse til samtlige søknader. Det ble avholdt konsultasjonsmøte med Sametinget den 17.10.2017. Sametinget valgte å opprettholde innsigelsene etter møtet.

I høringsperioden for sakene fremmet Fylkesmannen i Troms innsigelse til Mellomdalelva, Reipkrokkelva, Lavangelva og Leirbukta kraftverk. Det ble avholdt innsigelsesmøte med Fylkesmannen den 2.10.2017. Fylkesmannen valgte å opprettholde innsigelsene etter møtet.

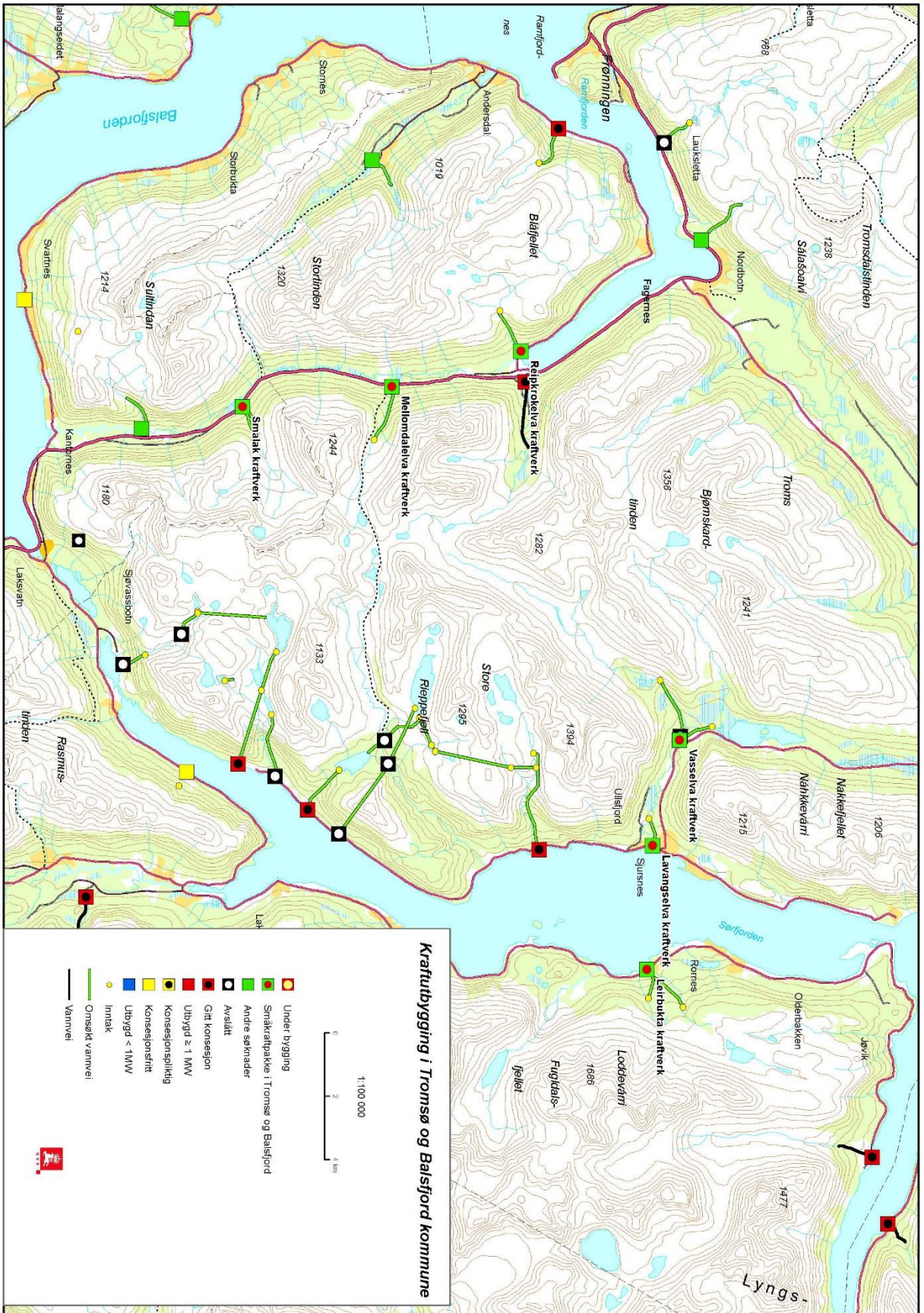
Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene ved tre av de omsøkte kraftverkene er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Reipkrokkelva, Lavangelva og Vasselva kraftverk.

Det foreligger innsigelse til alle de tre sakene som har fått konsesjon. NVEs vedtak vil derfor bli oversendt til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse, med mindre innsigelsene trekkes i løpet av klagefristen.

NVE mener at ulempene ved bygging av Leirbukta, Mellomdalelva og Smalak kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er dermed ikke oppfylt for disse sakene og søknadene avslås.

Samlet vil NVEs positive vedtak gi inntil 25,2 GWh i ny fornybar energiproduksjon. Disse prosjektene vil etter vårt syn ikke ha vesentlige negative virkninger for allmenne interesser.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Statskog Energi AS, datert 10.1.2017:

«Statskog Energi AS ønsker å utnytte fallet i Mellomdalelva i Tromsø kommune i Troms fylke, til produksjon av elektrisk kraft, og søker derfor om konsesjon i h.h.t. følgende regelverk:

1. Etter vannressursloven, jf. §8, om tillatelse til:

- å bygge kraftstasjon og nødvendige hjelpeanlegg
- å ta i bruk alminnelig lavvannføring til kraftproduksjon

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av kraftverket, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.»

Mellomdalelva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	7,6
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	14,5
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	61
Middelvannføring	l/s	460
Alminnelig lavvannføring	l/s	11
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	69
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	7
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	376
Avløp	moh.	62
Lengde på berørt elvestrekning	m	1860
Brutto fallhøyde	m	314
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,755
Slukeevne, maks	l/s	1500
Minste driftsvannføring	l/s	10
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	69
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	7
Tilløpsrør, diameter	mm	1000
Tilløpsrør, lengde	m	1860
Installert effekt, maks	MW	4,0
Brukstid	timer	2050
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	2,0
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	6,2
Produksjon, årlig middel	GWh	8,2
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	37,6
Utbyggingspris	kr/kWh	4,58

Mellomdalelva kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	4,4
Spennning	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	5,0
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	1200
Nominell spenning	kV	Jordkabel

Om søker

Statskog Energi AS er tiltakshaver for Mellomdalelva kraftverk. Tiltakshaver har nødvendige grunn- og fallrettigheter til å gjennomføre prosjektet.

Beskrivelse av området

Mellomdalelva (vassdragsnummer 198.7Z) er et sidefelt til Sørbotnelva. Elva ligger i Tromsø kommune i Troms, ca. 20 kilometer i luftlinje sørøst for Tromsø by. Det omsøkte kraftverket vil utnytte et nedbørfelt på ca. 7,6 km². Nedbørfeltet ligger i sin helhet over tregrensen der høyeste punkt er om lag 1240 moh. Snaut tre prosent av feltet består av bre.

Den berørte elvestrekningen består hovedsakelig av strykpartier avbrutt av enkelte mindre fossefall. Elva er lite masseførende, og berørt strekning er preget av relativt stabilt bunnssubstrat med vekselvis bart fjell og større steiner. Det er ikke registrert spesielt rike bestander av moser og lav i kartleggingen av biologisk mangfold.

Teknisk plan

Inntak

Inntaket er planlagt i et stille partiet av elva på kote 376. Dammen er tenkt bygget som en fyllingsdam av stedlig morenemasse. Total høyde på dammen vil bli ca. 4 meter mens lengden blir ca. 30 meter. Neddemt areal blir om lag 500 m² og oppdemt volum ca. 500 m³. Selve inntaket vil bli konstruert som en integrert betongdel av dammen.

Vannvei

Vannveien vil bli en 1860 meter lang nedgravd rørgate med en diameter på 1000 mm.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen vil bli liggende på omtrent kote 62. Arealbehovet for stasjon, atkomstvei og parkeringsplass vil være omtrent to dekar. Det skal installeres en peltonturbin med installert effekt på 4,0 MW.

Nettilknytning

Nettilkobling er planlagt med jordkabel (1,2 km). Kabelen skal krysse E8 og deretter legges parallelt med europaveien til eksisterende nett.

Veier

Det eksisterer vei frem til planlagt kraftstasjonsområde med avkjøring direkte fra E8. Denne veien er rundt 100 m og har tilstrekkelig bæreevne og trenger ikke oppgradering. Det er i tillegg planlagt drøyt 1800 m permanent ATV-vei til inntaket.

Massetak og deponi

I forbindelse med legging av rørgaten vil det blir gravd opp ca. 5 500 m³ fast masse. Utover dette antar søker det vil bli nødvendig med sprengning på ca. 20 % av strekningen, noe som utgjør ca. 500 m³ masser. Søker legger til grunn at mesteparten av massene kan benyttes til om- og overfylling av rørgaten samt oppfylling av inntaksdammen. Prosjektet er i balanse med hensyn til masser, men det vil være behov for mindre midlertidige deponier underveis i byggeprosessen.

Arealbruk

Søker har fremlagt følgende oversikt over forventet arealbruk:

Arealbehov	I anleggsfasen		Permanent	
Dam og inntak	0,05	da	0,05	da
Inntaksmagasin	0,3	da	0,3	da
Rørgate	20,0	da	0,0	da
Kraftstasjon og trafokiosk	0,15	da	0,15	da
Kraftlinje/kabel	1,2	da	0,0	da
Snu- og parkeringsplass w/kr.st.	0,5	da	0,5	da
Atkomstvei til stasjonen og dam	16	da	16	da
= Sum arealbehov	38,2	da	17,0	da

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I kommuneplanenes arealdel inngår prosjektområdet i et LNF-område, der det i utgangspunktet ikke vil bli gitt tillatelse til bygging eller fradeling.

Eventuelle fylkesvise eller kommunale planer for småkraftverk

Verken Troms fylkeskommune eller Tromsø kommune har utarbeidet egne planer for småkraftverk. I regional planstrategi for Troms 2012-2015, står utarbeidelse av «regional plan for vind- og småkraftverk» som en prioritert oppgave for Troms fylkeskommune i løpet av perioden, men det foreligger foreløpig ingen fylkesdelplan for småkraftverk i Troms.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 22.6.2017 sammen med

representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen, Sametinget og FNF Troms. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Tromsø kommune behandlet saken i kommunestyrets møte den 22.6.2017. Kommunestyret er i utgangspunktet positiv til fornybar energiproduksjon og arbeidsplasser, men ber NVE se hen til at det allerede er gitt konsesjon til flere energianlegg i Tromsø som samlet sett vil gi stor energiproduksjon. Kommunen ber også NVE vurdere reindriftsinteressene nærmere i forbindelse med behandlinger av konsesjonssøknadene, og at det ikke gis tillatelse til utbygging av småkraftverk ved eventuelle konflikter med eksisterende næringsvirksomhet. I saksfremlegget fra administrasjonen ble Mellomdalelva kraftverk rangert som tredje mest konfliktfylt (etter Leirbukta og Reipkrokkelva kraftverk).

Fylkesmannen i Troms avga uttalelse i brev til NVE den 3.5.2017. Fylkesmannen har fremmet *innsigelse* til søknaden om Mellomdalelva kraftverk. I begrunnelsen ble det lagt vekt på at utbyggingen vil medføre negative konsekvenser for reindriftens bruk av området, da spesielt for særverdiområdene flyttlei og flyttesystem, oppsamlingsområde og kalvingsland. Fylkesmannen viser også til at etablering av rørgate og permanent traktorvei vil ha negativ effekt på opplevelsen av landskapet. NVE gjennomførte innsigelsesmøte med Fylkesmannen den 2.10.2017. Innsigelsen ble opprettholdt etter møtet.

Troms fylkeskommune behandlet saken administrativt og avga uttalelse i brev til NVE den 12.5.2017. Fylkeskommunen er i utgangspunktet positiv til utbygging av fornybar energi, men ber samtidig NVE vurdere og vektlegge samfunnsnyttene opp mot miljø- og naturhensyn når konsesjonssøknadene skal behandles. Det vises til at utbygging vil føre til betydelige terrenginngrep med blant annet etablering av 1800 m traktorvei opp til inntak, noe som vil medføre stor reduksjon av inngrepsfri natur. Mellomdalen blir omtalt i friluftslivkartleggingen som den viktigste innfallsporten til fjellområdene øst for Lavangsdalen, et fjellområde med villmarkspreget som er lite påvirket av menneskelig aktivitet.

Sametinget avga uttalelse i brev til NVE den 9.5.2017. Sametinget fremmet *innsigelse* til søknaden om Mellomdalelva kraftverk (og de andre sakene i «Småkraftpakke Tromsø»). Innsigelsen ble begrunnet med at utbygging som omsøkt kan gi vesentlige negative konsekvenser for utøvelse av samisk kultur og næring (reindrift). NVE gjennomførte konsultasjon med Sametinget den 17.10.2017. Innsigelsen ble opprettholdt etter møtet.

Direktoratet for mineralforvaltning avga uttalelse i brev til NVE den 11.4.2017. Etter hva direktoratet kan se vil ikke tiltaket berøre viktige registrerte mineralforekomster.

Statens vegvesen avga uttalelse i brev til NVE den 9.3.2017 hvor det vises til at tiltak ved fylkesveier og riksveier må behandles av Vegvesenet. De minner samtidig om byggeforbudssonen og at avkjørsler skal følge Vegvesenets krav.

Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt behandlet konsesjonssøknadene for Reipkrokkelva, Lavangselva, Mellomdalelva og Vasselva på sitt årsmøte 16.6.2017. Det ble fattet følgende vedtak:

«Årsmøtet går imot omsøkte planer om småkraftverk i Tromsø kommune.»

I begrunnelsen ble det vektlagt at distriktet allerede er hardt belastet med forskjellige typer av inngrep, på alle årstidsbeiteområder. Inngrepene må vurderes samlet, men også individuelt. De planlagte kraftverkene kommer i konflikt med uerstattelige områder for reindriften i distriktet. For Mellomdalelva ble det vist til at kraftverket kommer i konflikt med både flyttlei for rein og et gjerdeanlegg som brukes ved kalvemerking, slakt og avlastningsplass for transport av rein.

Troms Kraft Nett AS avga uttalelse i brev til NVE den 19.5.2017. Nettselskapet bekreftet at det er kapasitet i eksisterende nett.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms avga uttalelse i brev til NVE den 4.5.2017. FNF anbefaler at det ikke gis konsesjon til prosjektet. I vurderingen legges det vekt på at utbyggingen vil gi tap av store sammenhengende naturområder med urørt preg og forringende verdier for friluftsliv og landskap. Det vises også til samlet belastning på vassdragsnaturen i området, fordi tettheten av småkraftverk etter hvert har blitt stor i Troms.

Statskog Energi AS kommenterte de innkomne høringsuttalelsene i e-post til NVE den 31.5.2017.

«Reindrift

Fylkesmannen i Troms har innsigelse til utbygging av Mellomdalelva kraftverk. Begrunnelsen er at prosjektet vil ha negative konsekvenser for reindriften bruk av området, og da spesielt for særverdiområdene flyttlei, flyttesystem, oppsamlingsområde og kalvingsland. Etablering av rørgate og permanent traktorvei vil ha negativ effekt på opplevelse av landskap.

I arbeidet med konsesjonssøknaden er det gjennomført 3 møter med Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. Søknaden er blitt gjennomgått, og ulike avbøtende tiltak for reindriften er drøftet.

I etterkant av det første møte med reinbeitedistriktet i 2015 ble det etablert et større samlegjerde med trykkimpregnerte stolper som går langt oppover Mellomdalen. Etter reindriften § 24 kan ikke gjerder og anlegg som skal bli stående over en sesong oppføres uten godkjenning av departementet. Det vil si at hvis et anlegg skal være permanent, så skal Fylkesmannen i Troms v/ plan-, reindrift- og samfunnsavdeling motta en søknad fra distriktet. Da vil søknaden gå på en høringsrunde med berørte parter, blant annet Statskog, før den blir videresendt til Landbruksdirektoratet. Der vil Reindriften gjøre en vurdering av saken, før den sendes videre til LMD. Reinbeitedistriktet har ikke søkt om tillatelse. Hele gjerdeanlegget står i dag fram som et permanent anlegg. Statskog tok opp saken med Fylkesmannen/reindriften i oktober 2015, og har ennå ikke fått noen tilbakemelding på henvendelsen.

Ut fra de samtalene vi har hatt med Mauken/Tromsdalen rbd har vi forstått at den nye E8 med midtrabatter har medført mye ekstra arbeid for reindriften. Driving av rein over E 8 har blitt et stort problem og faren for påkjørsler er stor. Statens vegvesen har ikke i tilstrekkelig grad tatt hensyn til gamle flyttleier ved bygging av nevnte vei. I den nye reguleringsplanen for ny E8 fra Sørbotn til Laukslett tar Statens vegvesen grep som vil avbøte og gagne forholdene vesentlig for reindriften. De vil da bygge en undergang under E 8 ved Sørbotn. Jfr. Nordlys av 05.04 2017.

En undergang ved E8 ved Sørbotn vil endre den framtidige bruken av Mellomdalen som flyttlei. Da vil den naturlige flyttleia gå nedover Saltdalen (ca. 4 km nord for Mellomdalen) til

Sørbotn, og her vil da reinen krysse E8 i en trygg passasje uten fare for påkjørsler og tap av rein.

Det har vært uttrykt bekymring fra reindriftsnæringa for totalvirkninga av alle kraftprosjekter i nærområdet til Mellomdalselva kraftverk. Statskog Energi er kjent med at det nå er langt færre prosjekter og inngrep enn det som en gang var planlagt. Sennedalselva kraftverk (5503), Turrelva I (5860) og Turrelva II (4890) til Småkraft AS fikk ikke konsesjon. Likeså fikk ikke Nordkraft konsesjon på Rieppelva kraftverk (4889) og Stordal kraftverk (4887), og tilslutt fikk ikke Troms Kraft konsesjon på Skognesdalen og Steinnes kraftverk (4816).

De som har konsesjon i området er Nordkraft på Sveingard kraftverk (5556) og Ritaelva kraftverk (4888). Ritaelva kraftverk er blitt justert, da de har tatt ned inntaket fra reguleringen i høxfjellet i Fjerdedalsvatnet og lagt inntaket lengre ned i dalen. Et tiltak som tjener reindrifta. Justering av prosjektet Ritaelva gjør at planlagt 132 kv linje langs Sørfjorden ikke blir bygget, men at det skal skje en oppgradering av eksisterende 22 kv linje. Nordkraft sier at det ikke vil være plass i en oppgradert 22 kv linje til de konsesjonsøkte småkraftprosjektene til Småkraft, Vasselva og Lavvangselva kraftverk. De må da i tilfelle bygge eget nett, og da er det tvilsomt om disse prosjektene vil bli lønnsomme og utbygd. Troms Kraft har konsesjon i Stordal kraftverk (5611). Dette er et prosjekt som de har lagt bort.

I sum betyr dette at belastningen for reindrifta i «nærområdet» vil bli vesentlig endret, ved at de aller fleste av kraftprosjektene i området utgår.

Fra tidligere utredninger og prosjekter er erfaringen den at dialog mellom reindriftsnæringen og utbygger er viktig. Dette for å forbygge og redusere forstyrrelser i anleggsfasen, slik at reindrifta blir minst mulig skadelidende. Dette vil vi etterstrebe. Anleggsfasen vil vare ca. 1 år. I driftsfasen mener vi at anlegget vil påvirke reindriftsnæringen i svært liten grad.

Natur, landskap og friluftsliv.

Det er riktig som Fylkesmannen påpeker at det ikke er samsvar mellom søknadens detaljkart (vedlegg 3) og inntakspunktet vist på bildene 1.1 og 1.2 i søknadens vedlegg 5. Vi må bare beklage at detaljkartet er upresist. Feilen ble ikke oppdaget før innsendelse av søknaden. Det nederste røde punktet i kartet er feil. Inntaket skal være på kanten av stillelva på det øverste røde punktet. Her er det mulig å få til et godt inntak. Dette er i samsvar med kartet i biologirapporten.

Fylkesmannen mener at det er uheldig at det etableres en permanent traktorvei på 1800 m inn i området, og at dette vil være et varig inngrep som endrer både landskapet og landskapsopplevelsen. Troms fylkeskommune påpeker at veien vil føre til stor reduksjon av inngrepfri natur. Statskog Energi tar dette til etterretning og forslår et mindre inngrep. Vi omgjør veien til en enkel ATV vei som stort sett vil gå i rørgatetraseen. Den vil også avbøte de kjøreskadene som i dag oppstår på myrer og vassjuk skogsmark i Mellomdalen. Disse kjøreskadene er i dag betydelig, noe som også FNF Troms påpeker. Viser til bilde under fra 20.07.2016.

En generell kommentar er at en enkel vei i svært liten grad endrer et landskap eller en naturopplevelse. De som ferdes opp Mellomdalen er som regel på vei inn i områdene ovenfor inntaket, et landskap som ikke påvirkes av planlagt vannkraftprosjekt.

FNF Troms viser til at i verdikartleggingen fra fylkeskommunen er Mellomdalen en del av et registrert friluftsområde (kategori C), og at Mellomdalen er det viktigste friluftsområde i friluftsområdet «Lavangsdalen». I høringsbrevet fra Troms fylkeskommune skriver de derimot at Mellomdalselva synes å ha noen kvaliteter som til en viss grad kan ha verdi som rekreasjon og friluftsliv, men vurderes ikke så viktig som at det alene er til hinder for en utbygging. Området er lite tilrettelagt med stier. I tillegg virker det som at det nyoppsatte reingjerde i dalen er et hinder for tilgang til området.

Minstevannføring

Utbygging av Mellomdalselva som omsøkt fører til redusert vannføring fra planlagt inntak til kraftstasjonen. Miljørapporten viser til et relativt fattig akvatisk miljø i berørt elvestrekning, og som neppe har særlig betydning for fisk eller andre organismer. Vår og høstflommer vasker bort og holder elva nærmest ren for vekster. Dette gjør at berørt elvestrekning er artsfattig og triviell. Fylkesmannen i Troms stiller krav om økt minstevannføring sommer tilsvarende 5-percentil, og stiller i tvil om de hydrologiske data ved sammenligning mot Reipkrokkelva. Statskog Energi har gjennom selskapet Hydra Team drevet med vannmålinger i Mellomdalselva fra 06.09.2009 til 17.06.2015. Med en slik lang vannserie føler vi oss trygg på hydrologien i Mellomdalselva, og at vi har oppfylt kravet til 5-percentil. I tillegg kommer det inn flere sidebekker nedstrøms inntaket som vil påvirke vannføringen i den berørte elvestrekningen.

Fylkesmannen i Troms påpeker at Mellomdalselva hører til vannforekomst Sørbotnelva bekkefelt i vannområde Balsfjord-Karlsøy. Vann-Nett har angitt at økologisk tilstand er svært god og at utbygging vil medføre økt risiko for at miljømål etter vannforskriften ikke kan nås. Det er å bemerke at denne vannforekomsten har sin utstrekning helt fra høyfjellet og ned til dalbotn i Lavangsdalen. Vi har tidligere påpekt at Mellomdalselva som flomelv er artsfattig og triviell, men vi utelukker ikke at Sørbotnelva som renner rolig i dalbotn ned til Sørbotn kan ha svært god økologisk tilstand. Vår påstand er derfor at beskrivelsen og kartet i denne sammenheng blir for generell og grov mhs til Mellomdalselva. Påvirkningen på Sørbotnelva vil ikke bli endret med en utbygging. Den vil få det samme vatnet som før fra Mellomdalselva.

Nettilknytning.

Troms Kraft Nett A/S har i rapport datert den 29.03.2016 gjort en nettundersøkelse i forbindelse med tilknytning av Mellomdalselva Kraftverk. Deres konklusjon er at ved en produksjon tilsvarende 4,0 MW er det mulig å levere dette inn på eksisterende distribusjonsnett Det vil si at som en av de få småkraftprosjektene som er under planlegging i Troms, er det plass til Mellomdalselva kraftverk i det eksisterende nettet. Det er spesielt og positivt.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 7,6 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 460 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 0,3 %, og nedbørfeltet har en brendel på 2,5 %. Mellomdalelva er et kystnært fjellvassdrag med høy vannføring om sommeren (snøsmelting) og lavvann om vinteren (nedbør som snø). Enkelte år forekommer det også regnflommer i høstmånedene.

Ved planlagt inntak er 5-persentiler for sommer- og vintervannføringer beregnet til henholdsvis 69 og 7 l/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 11 l/s ved samme sted. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1500 l/s og minste driftsvannføring 100 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 69 l/s i perioden 1.5 – 30.9 og 7 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at ca. 80 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 326 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring lik 69 l/s i perioden 1.5 – 30.9 samt 7 l/s resten av året, vil dette gi en restvannføring på ca. 90 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. En større andel av dette vil komme i flomperioder, og de store flomvannføringene vil derfor i noe mindre grad bli påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp ved dammen 16 dager i et middels år. I 36 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med ca. 21 l/s ved kraftstasjonen.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i hydrologiske data fremlagt i søknaden har søker beregnet årlig gjennomsnittlig kraftproduksjon i Mellomdalelva kraftverk til omtrent 8,2 GWh fordelt på 2,0 GWh vinterproduksjon og 6,2 GWh sommerproduksjon. Utbyggingskostnadene er estimert til 37,6 mill. kr (2016-tall), hvilket gir en utbyggingspris på 4,58 kr/kWh. Basert på søkers tall er energikostnaden over levetiden (LCOE)¹ beregnet til 0,37 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,31-0,44). Det er nær gjennomsnittet for vind- og småkraftverk som hadde endelig konsesjon per 1. kvartal 2016, men som ikke var bygget.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Basert på «Kostnadsgrunnlag for små vannkraftanlegg (<10 MW)» har NVE beregnet utbyggingskostnadene til om lag 51 mill. kr (6,22 kr/kWh), hvilket er drøyt 35 % høyere enn søkers tall. Det er særlig postene driftsvannvei, transportanlegg og maskin/elektro som avviker fra søknaden. Basert på NVEs kostnadstall er LCOE beregnet til 0,48 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,40-0,57). Det er godt over gjennomsnittet for vind- og småkraftverk som hadde endelig konsesjon per 1. kvartal 2016, men som

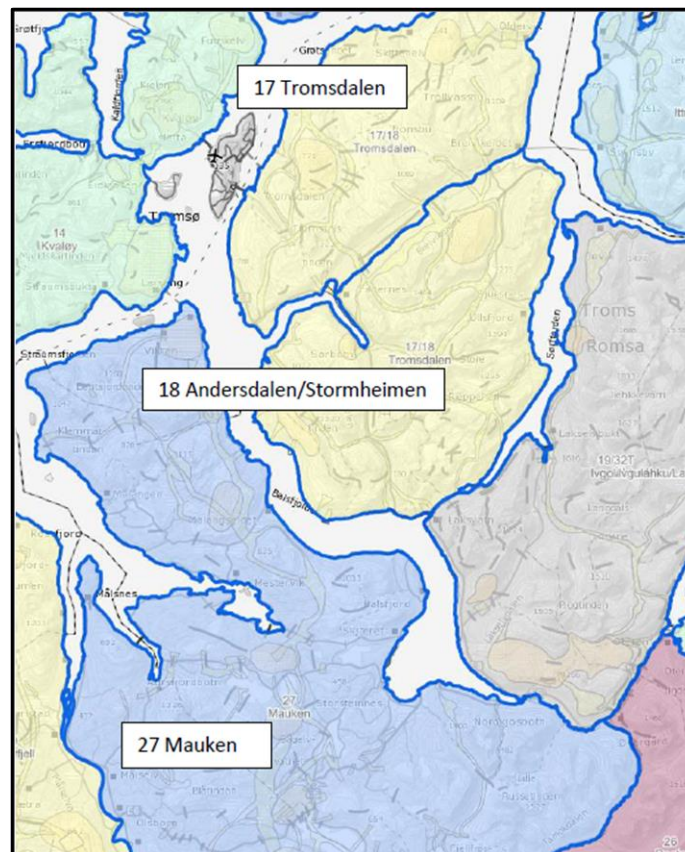
¹ Energikostnaden over levetiden (LCOE) tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positivnettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 7 øre/kWh.

ikke var bygget. Ved en eventuell konsesjon til prosjektet vil det imidlertid være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

Reindrift

Det samiske reindriftsområdet i Norge er delt inn i reinbeiteområder og reinbeitedistrikter. «Småkraftpakke Tromsø» omfatter fem prosjekter i Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt og ett prosjekt i Lakselvdalen/Lyngsdalen reinbeitedistrikt. Den ene saken i Lakselvdalen/Lyngsdalen reinbeitedistrikt er vurdert for seg i vedtaket om Leirbukta kraftverk (KSK-notat nr. 100/2017).

Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt tilhører Troms beiteområde og består av tre distrikter som i praksis drives som en felles enhet. De tre er distriktene (Figur 1) er 27 *Mauken* (vinterbeite), 17 *Tromsdalen* (vår/sommerbeite) og 18 *Andersdalen/Stormheimen* (vår/sommer/høstbeite). Distriktet består i dag av syv driftsenheter (siidaer), med 15-20 personer tilknyttet enhetene. Reintallet de siste årene ligger på rundt 2000 dyr. Distriktet karakteriseres av å ha rikelig tilgang på sommerbeite, mens vinterbeite er den begrensende faktoren. I spesielt snørike år kan det også være begrenset tilgang til tidlig vårbeite.

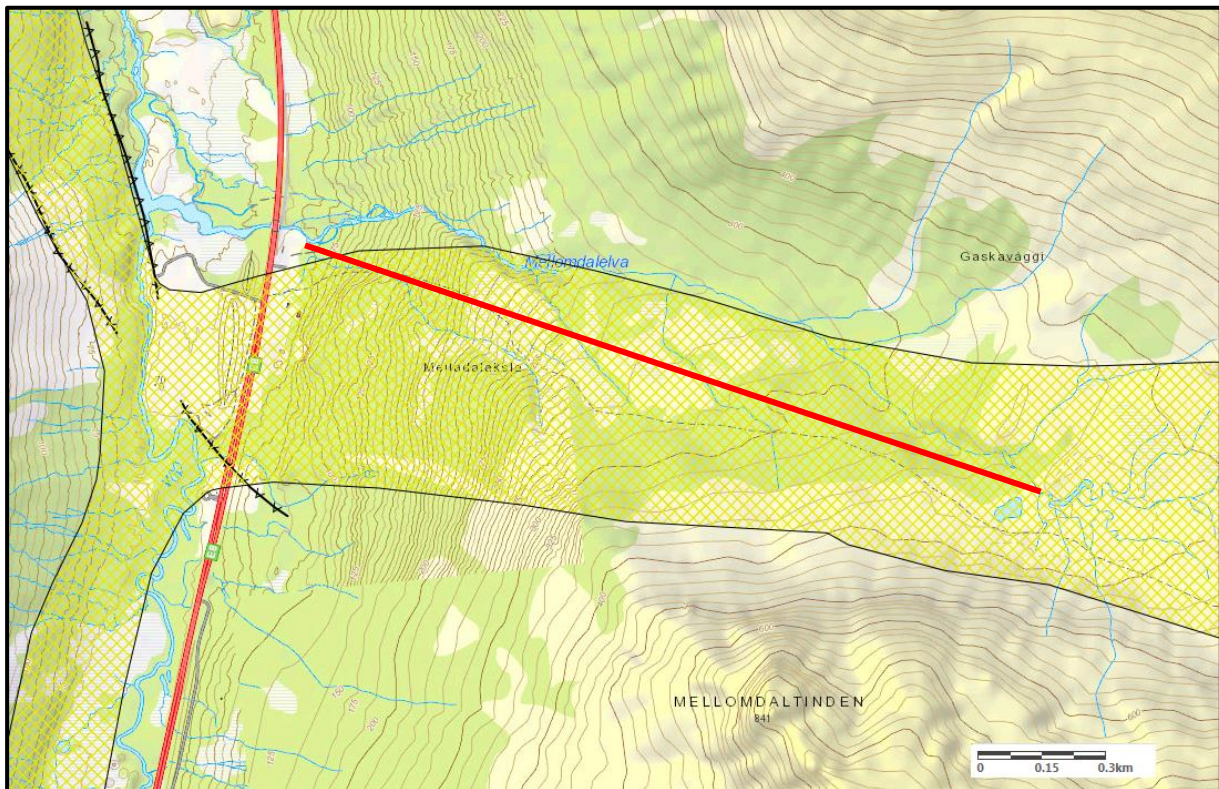

Figur 1: Oversikt over Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.

Mellomdalelva kraftverk

Mellomdalelva kraftverk er planlagt innenfor barmarksbeiteområdet til Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. Beitetiden er fastsatt til mellom 15. april og 15. januar, hvilket vil si at området benyttes som beite fra april til januar. Med unntak av kraftstasjonen er prosjektet i sin helhet planlagt midt i en viktig flyttlei for rein (Figur 2).

I høringsperioden har Fylkesmannen i Troms fremmet *innsigelse* til prosjektet på grunn av virkninger for reindrift. Fylkesmannen vurderer at tiltaket er i strid med reindriftsloven § 22 om utøvers adgang til fritt og uhindret å drive og forflytte rein i området. Sametinget har også fremmet *innsigelse* til prosjektet. Etter Sametingets vurdering kan utbyggingen gi vesentlige negative konsekvenser for utøvelse samisk kultur og næring (reindrift). Tromsø kommune uttaler at det ikke bør gis tillatelse til utbygging av småkraftverk ved eventuelle konflikter med eksisterende næringsvirksomhet (reindrift).

Figur 2: Kart fra reindriftsforvaltningen. Gule felt viser flyttleier mens rød strek viser planlagt vannvei for Mellomdalelva kraftverk.

Mauken/Tromsdalen har avgitt høringsuttalelse hvor det fremgår at de er imot utbygging av Mellomdalelva kraftverk. Distriktet var representert v/Tore Anders Oskal under NVEs befaring av Reipkrokkelva kraftverk den 19.6.2017. NVE gjennomførte senere et møte med Oskal etter sluttbefaringen av Smalak kraftverk den 23.6.2017. Under møtet ble det redegjort for arealbruk og driftsmønster samt hvilke utfordringer distriktet står overfor. Fra reindrifts side ble det vektlagt at Mellomdalen er en meget viktig flyttlei, både for flytting mellom Stormheimen og Andersdalen, men også for flytting til og fra vinterbeite i Mauken. Sperring eller forringelse av denne flyttveien vil være svært negativt for reindriften. Distriktet viste også til at det allerede er stor samlet belastning på reindriftnæringen i distriktet som følge av nåværende og planlagte utbygginger av ulike slag (vannkraftutbygginger, veiutbygging, hytteutbygginger, forsvarrets skytefelt m.m.). Ytterligere inngrep vil øke det totale trykket på verdifulle beiteområder, og kan vanskeliggjøre mulighetene for reinens trekk og flyttingen av rein.

Etter NVEs syn vil realisering av Mellomdalelva kraftverk medføre omfattende inngrep i forbindelse med etablering av inntak og vannvei. Inngrepene er av en slik grad at NVE vurderer det som svært sannsynlig at de vil føre til ulemper for reindriften, herunder vanskeliggjøre bruk av eksisterende flyttleier i Mellomdalen. NVE kan ikke se at det vil være mulig å pålegge tilpasninger av prosjektet som vil

avbøte dette. NVE mener videre at Mellomdalelva kraftverk vil bidra til å øke en allerede høy samlet belastning for reindriften i Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. NVE legger også vekt på at Fylkesmannen og Sametinget har fremmet innsigelse på grunn av tiltakets negative konsekvenser for reindriften.

NVE mener hensynet til reindrift alene er avgjørende for konsesjonsspørsmålet til Mellomdalelva kraftverk.

Samlet belastning på reindrift

Reindrift har skilt seg ut som et deltema som NVE mener må gis en samlet vurdering av belastningen i Balsfjord og Tromsø kommuner, og hvordan de omsøkte prosjektene vil påvirke den samlede belastningen til de ulike reinbeitedistriktene.

NVE bygger sine vurderinger på de fem søknadene som omhandler Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt, høringsuttalelser, innsigelsesmøte med Fylkesmannen i Troms, konsultasjon med Sametinget, møte med reinbeitedistriktet, fagrapporter (Norut Rapport 6/2017, 7/2017), egne befaringer i områdene og andre eksterne kilder. NVE mener på bakgrunn av dette at vi har et godt kunnskapsgrunnlag for våre vurderinger.

Reindrift har stor betydning i samisk og lokal sammenheng når det kommer til økonomi, sysselsetting og kultur. Reindrift er avhengig av store arealer for å dekke reinens behov for ulike sesongbeiter samt ubrutte flyttveier mellom beiteområdene. Næringen er sårbar for negative påvirkninger som reduserer størrelsen eller kvaliteten på beitelandet, eller som på andre måter forstyrrer reinens utnyttelse av arealer som allerede fra naturens side er marginale. I Olje- og energidepartementets (OED) *Retningslinjer for små vannkraftverk* blir tap, oppstyking og redusert bruk av beiteland på grunn av arealinngrep og annen menneskelig aktivitet trukket frem som en av de største utfordringene for reindriftnæringen i dag. Det fremheves også at den samlede effekten av en rekke mindre inngrep og forstyrrende aktiviteter innenfor reinbeiteområder ofte er langt større enn effekten av de enkelte inngrep. Klimaendringer og økt rovdyrtrykk nevnes også som økende utfordringer for reinbeitedistrikter over hele landet. Endringer i klima fører til endringer i beitetider og beiteareal, og dermed omlegging av driften for mange distrikter. Det gjelder også Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt som nylig har fått endret beitetider for barmarksbeitene.

Alle de fem søknadene i «Småkraftpakke Tromsø» som berører Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt ligger i Andersdalen/Stormheimen. Området omfatter arealet øst for Balsfjorden, sør for FV 91 og vest for Sørfjorden. Området er definert som vår-, sommer- og høstbeite. I tillegg finnes det vår- og sommerbeite i Tromsdalen, mens vinterbeite er på Mauken.

Figur 3: Kart som viser oversikt over de fem kraftverkene og deres plassering i forhold til flyttleie. Mer nøyaktige kart er tilgjengelige gjennom karttjenesten NVE Atlas (nve.no).

Fylkesmannen i Troms hadde følgende generelle merknader i sin høringsuttalelse:

«I forvaltningen av reindrift må man se helhetlig på områder, og i denne småkraftverkpakken er fem av seks konsesjonssøknader lokalisert innenfor Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. I samme området var det for en tid tilbake omsøkt og behandlet flere søknader om reguleringer og utbygginger (Ullsfjorden, Tromsø kommune). Resultatet ble at det ble gitt konsesjon til tre prosjekt, men det gjenstår å se om alle konsesjonene blir benyttet. I forbindelse med disse søknadene ble det utarbeidet både en fagrapport – reindrift og en konsekvensutredning reindrift. For bakgrunnsinformasjon om reinbeitedistriktet viser vi til disse. Samtidig vil vi påpeke at det er 10 år siden disse dokumentene ble utarbeidet, og situasjonen for Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt har endret seg siden da.

I 2015 vedtok Kommunal og moderniseringsdepartementet at ny E8 skal bygges på østsiden av Ramfjorden og i mars/april 2017 ble reguleringsplanforslag for østre trase oversendt til kommunen. Denne traseen kommer i berøring med flere av reinbeitedistriktets flyttleier i dette området, og det er dermed foreslått en del komplekse avbøtende tiltak på dette i plan-

forslaget. I Lavangsdalen er E8 tidligere blitt utbedret, da med økning i bredde og bygging av midtdeler. I forbindelse med dette arbeidet ble det gjort avbøtende tiltak som skulle ivareta trekk- og flyttleier som krysser Lavangsdalen i vest-østlig retning. Erfaringen med disse er ikke overveldende positiv, og man har hvert år situasjoner med at reinsdyr, spesielt oksedyr, blir stående i kjørebanelen. Videre kan det nevnes at det planlegges ny trase for fylkesvei 91 over Breivikeidet, og at planleggingen av Ullsfjordforbindelsen er i gang. I tillegg til disse veiprojektene kommer andre type inngrep og tiltak. Hvis man kun skal fokusere på denne delen av reinbeitedistriktet så kan vi videre nevne generell økning i aktivitet i tilknytning Tromsø by, herunder både næringsaktivitet i form av blant annet havneanlegg, og en stor økning i turisme og friluftsliv. Totaltrykket av ytre påvirkning har medført at reinbeitedistriktet har sett seg nødt til å legge om sin drift innenfor barmarksbeiteområdet, noe som medfører mer fokusert bruk av områdene sør for Breivikeidet/fylkesvei 91. Videre er Mauken/Tromsdalen det første reinbeitedistriktet innenfor Troms reinbeiteområde som på grunn av blant annet klimaendringer har søkt om å endre beitetidene på de ulike delene av reinbeitedistriktet. Dette betyr at områdene Tromsdalen og Andersdalen/Stordalen, som er barmarksbeiter, er omsøkt og godkjent brukt 15.4-15.1 i stedet for 15.4-15.10. Begrunnelsen for dette er sammensatt, men en del av dette er at man har begynt å se at høsten kommer senere og snøen legger seg senere. For at reinbeitedistriktet skal ha fleksibiliteten til å avlaste vinterbeitene i indre deler av fylket ved behov, har Fylkesmannen godkjent en slik endring av beitetidene.

Ved vurdering av konsesjonssøknader mener Fylkesmannen at omfanget av den samlede belastningen, herunder blant annet inngrep, klimaendringer og rovvilttrykket, som reinbeitedistriktene står ovenfor må hensyntas. Generelt for alle konsesjonssøknader så savner Fylkesmannen en grundigere utredning av eventuelle virkninger for reindriftsnæringen. Siden dette ikke foreligger har Fylkesmannen gjort et forsøk på å vurdere samlet belastning på grunnlag av kjent kunnskap om reindriftsnæringen og eksisterende inngrep.»

Som det fremgår av drøftingen av virkningen av de enkelte prosjektene, er NVE av den oppfatning at forholdet til reindrift alene kun unntaksvis vil være avgjørende for konsesjonsspørsmålet for de fem omsøkte prosjektene i Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. Det vil likevel være et tema som sammen med andre vurderinger vil påvirke utfallet i enkeltsaker, både når det gjelder konsesjonsspørsmålet og krav til avbøtende tiltak.

NVE mener det er viktig at det blir tatt hensyn til reindrift som eksisterende næring i området. Vi har merket oss reindriftsforvaltningens synspunkter rundt utviklingen i Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt og de utfordringer distriktet står overfor. Reinbeitedistriktet har også tilkjennegitt sitt syn på dette gjennom høringsuttalelse og møte med NVE i forbindelse med NVEs sluttbefaringer. Vi mener også det er viktig å være særlig oppmerksomme på utfordringene knyttet til flyttleier og flyttesystemet som helhet.

NVE registrerer at Fylkesmannen i Troms og Sametinget etterlyser en samlet vurdering av hvilken belastning konsesjoner vil kunne få, spesielt for Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. Dette ble også etterlyst av reinbeitedistriktet under møte som ble avholdt i forbindelse med NVEs sluttbefaring av Smalak kraftverk. Vi vil bemerke at vi gjennom fagrapporter, høring og møte med reinbeitedistriktet, har fått et godt innblikk i noen av distriktets utfordringer.

Det foreligger fem søknader som etter NVEs syn har ulik grad av negative konsekvenser for reindrifta. Vi har også vurdert søknadene opp mot eksisterende kraftverk, konsesjoner som er gitt, men ikke bygd, og konsesjoner som har fått avslag.

Lavangsdalen er et sentralt område som må krysses for å utnytte de ulike beiteområdene innenfor beitedistrikt Andersdalen/Stormheimen. NVE er av den oppfatning at utfordringene med E8 gjennom dalen representerer den største utfordringen for distriktet i dette området. Det er derfor viktig at situasjonen ikke forverres ytterligere ved å gi tillatelser til småkraftverk som vil stenge flyttleier, berøre andre særverdiområder eller være til hinder for å nytte ulike beiter.

En utbygging av Mellomdalelva kraftverk vil etter NVEs syn ikke være forenlig med å ivareta hensynet til reindriftsinteressene siden vi vurderer dette området til å ha en svært sentral funksjon for distriktet. NVE mener at en konsesjon til dette kraftverket vil gi svært store negative konsekvenser for reinbeitedistriktet, både isolert og vurdert opp mot den samlede belastningen.

En utbygging av Smalak kraftverk vil etter NVEs syn føre til at Mauken/Tromsdalen reinbeitedistriktet får ytterligere utfordringer med flytting av reinen i beitedistrikt Andersdalen/Stormheimen. NVE er av den oppfatning at en utbygging vil være med på å øke fragmenteringen av beitene i Andersdalen/Stormheimen som allerede er sterkt preget av å være delt av E8. Ved å ivareta Smalakedalen urørt holdes flyttleia åpen og sikrer tilgang til beiter som i dag ikke preges av tekniske inngrep og menneskelig ferdsel. NVE legger dermed avgjørende vekt på den samlede belastningen for reindrift i vurderingen av kraftverk.

NVE mener at en utbygging av Reipkrokkelva kraftverk ikke nødvendigvis vil gi reinbeitedistriktet store ulemper lokalt slik flere av høringspartene uttrykker i sine uttalelser. Vannveien er planlagt på nordsiden av Reipkrokkelva, inntaket er flyttet ned i dalsiden og kraftstasjonen er planlagt i et område med eksisterende inngrep. NVE mener at tiltaket er trukket vekk fra de mest sentrale områdene ved Reipkrokkelva og dermed ikke vil være til hinder for flytting, eller føre til økt fragmentering og tap av beiteland. Etter NVEs syn det først og fremst forstyrrelser i en eventuell anleggsperiode som vil være negativt for reindrifta. Dersom anleggsperioden tilpasses reindriftras bruk av området, vil også påvirkningen i denne perioden være akseptabel. Vi mener videre at en utbygging ikke vil medføre særlig økt menneskelig aktivitet i området utover anleggsperioden. På bakgrunn av disse vurderingene mener NVE at en konsesjon til Reipkrokkelva kraftverk ikke vil medføre særlig økning i den samlede belastningen på Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.

En utbygging av de to resterende prosjektene, Lavangselva og Vasselva, vil etter vår oppfatning ha moderate og begrensede konsekvenser for reindrifta. Det er vår vurdering at en eventuell realisering av disse prosjektene ikke vil føre til en samlet belastning for distriktene som er større enn hva som er konsekvensene av det enkelte kraftverk hver for seg. Det er først og fremst i anleggsperioden at disse prosjektene kan være utfordrende for reindrifta, og vi mener at eventuelle ulemper langt på vei kan unngås dersom utbygging skjer i nært samarbeid med reinbeitedistriktene.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Mellomdalelva kraftverk vil gi 8,2 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som normal for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Mellomdalelva kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Mellomdalelva kraftverk vil produsere 8,2 GWh i et gjennomsnittsår og ha en utbyggingskostnad som er godt over gjennomsnittet for småkraftverk. I vedtaket har NVE lagt særlig vekt på at utbygging av Mellomdalelva kraftverk vil være til hinder for reindriftas bruk av eksisterende flyttlei i Mellomdalen. NVE mener videre at et prosjekt med høyt kostnadsnivå i mindre grad kan bære de negative konsekvensene for reindrift. Ulempene ved prosjektet kan etter NVEs syn ikke avbøtes i tilstrekkelig grad gjennom avbøtende tiltak.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Mellomdalelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

NVE har ikke funnet det nødvendig å diskutere tiltaket opp mot andre allmenne interesser slik som landskap og naturmangfold da tiltakets negative virkninger for reindrift alene var nok til å avslå søknaden. NVE har dermed heller ikke vurdert tiltaket opp mot prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.

Vedlegg

Kart

